

PARTIPROGRAM

2026

Den stemme der ikke tæller.

INDHOLD

Forord — Den stemme, der ikke tæller 3

ALLE STEMMER HAR LIGE RET

Loven, som den er i dag 4

HJERTEBLOD

Demokrati og deltagelse 5

Ansvarlighed og fremmøde 5

Synlighed og retten til at blive set 5

Vedholdenhed frem for et øjebliksbillede 5

Mistillid som én blandt flere årsager 6

Neutralitet 6

UDFORDRINGER OG MULIGHEDER

Hvorfor stemmer man blankt? 7

Vores løsning: en gyldig blank stemme 7

De Blanke i Folketinget — den tavse stemme 8

Hvorfor pladserne skal være fysiske 9

Blankt ved regeringsdannelse og finanslove 9

Selvopløsning og fornyet mandat 9

Hvad De Blanke er — og ikke er 10

DE BLANKES ORGANISATION

Én samlet landsforening 11

Medlemskab og opstilling af kandidater 11

Finansiering 11

FÆLLES OM AT BLIVE SET

Fælles om at blive set 12

FORORD

Den stemme, der ikke tæller

Af De Blankes stiftere

Der er et øjeblik ved stemmeurnen, som ingen statistik fanger. En vælger har fundet vej til stemmestedet, ventet i kø og fået sin stemmeseddel udleveret — og går så bag forhænget uden at sætte et eneste kryds. Sedlen foldes sammen og lægges i kassen, akkurat som alle andres.

Det er ikke et udtryk for ligegyldighed. For de fleste af disse vælgere er det tværtimod det modsatte: en aktiv og velovervejet beslutning om, at ingen af de opstillede kandidater eller partier fortjener netop deres stemme lige nu.

Ifølge loven er denne stemme i og for sig ugyldig. Den tæller med, når man opgør, hvor mange der har stemt til et valg, og antallet af blanke stemmer opgøres for sig selv — men stemmen kan ikke henføres til nogen. Dagen efter valget forsvinder den, som om den aldrig var afgivet; ugyldig.

Det er den urimelighed, De Blanke er stiftet for at gøre op med.

Vi mener, at en bevidst blank stemme fortjener at blive taget alvorligt — at en vælger skal kunne sætte et kryds, der markerer det bevidste fravalg, i stedet for blot at aflevere en tom seddel. Og vi mener, at denne stemme fortjener en plads, der kan ses og mærkes: en fysisk plads i Folketingssalen.

Dette partiprogram beskriver, hvem vi er, hvad vi arbejder for, og hvordan vi har indrettet os som parti for at kunne holde vores løfte om ikke at tage stilling til andet end netop dette tema.

God læselyst.

ALLE STEMMER HAR LIGE RET

Loven, som den er i dag

Enhver vælger, der ikke ønsker at stemme på nogen af de opstillede kandidater eller partier, kan i dag vælge at stemme blankt ved simpelthen at aflevere stemmesedlen uden at udfylde den. Stemmen henføres ikke til noget parti eller nogen kandidat, men den tælles med i det samlede antal afgivne stemmer og påvirker dermed opgørelsen af valgdeltagelsen. Antallet af blanke stemmer kan findes særskilt frem efter hvert valg, så man altid kan se, hvor mange der stemte blankt.

Denne stemme har dog ingen reel indflydelse; den bliver registreret, men tæller ikke som sådan. Den er ugyldig.

Så problemet er, at denne opgørelse aldrig for alvor bliver en del af den politiske samtale. Den optræder som en fodnote i valgnattens statistik og forsvinder derefter. Intet mandat afspejler den. Intet parti er forpligtet til at forholde sig til den. Den vælger, der møder op med et bevidst standpunkt, ender med at have talt ud i et tomt rum, fordi stemmen ikke kan henføres til nogen.

Vi mener, det er på tide at ændre det — og at Danmark fortjener et politisk system, der er ærligt om, hvor mange vælgere der reelt fravælger de opstillede alternativer.

„En blank stemme er ikke et fravær af mening. Det er en mening, som det nuværende system ikke har sprog for.“

HJERTEBLOD

De Blankes idégrundlag er ikke en bestemt fordelingspolitik, et bestemt syn på velfærd eller en bestemt udenrigspolitisk linje. Det er en overbevisning om, at et demokrati kun er fuldt ud ærligt, hvis også de stemmer, der bevidst fravælger samtlige partier, bliver hørt, talt med, gjort synlige og gyldige.

Demokrati og deltagelse

Vi tror på demokratiet som den bedste måde at træffe fælles beslutninger på. Men demokrati er mere end at sætte et kryds hvert fjerde år — det er en løbende samtale mellem borgere og folkevalgte, der bygger på gensidig tillid og på, at alle stemmer bliver taget alvorligt.

Ansvarlighed og fremmøde

At møde op til et valg er en handling, der kræver tid og for nogle også besvær. De vælgere, der møder op og bevidst stemmer blankt, har taget deres demokratiske pligt lige så alvorligt som dem, der satte et kryds ved et parti. Vi afviser derfor en eventuel myte om, at en blank stemme er udtryk for ligegyldighed. Vi mener snarere at den er et udtryk for det modsatte: en vælger, der er for ansvarlig til at blive væk og til at stemme tilfældigt, men for kritisk eller bevidst til at give sin opbakning til noget, vedkommende ikke tror på.

Synlighed og retten til at blive set

En stemme, der ikke kan ses eller tælles for sig, er i praksis reelt en stemme, der ikke findes. Vi mener, at de vælgere, som aktivt fravælger samtlige opstillede alternativer, har krav på at blive gjort synlige i valgresultatet og husket — ikke gemt væk i en fodnote om valgdeltagelse.

Vedholdenhed frem for et øjebliksbillede

En opgørelse fra en valgnat er flygtig. Den fylder mediebilledet i en periode og er glemt, når Folketinget mødes igen. Ej heller får den blanke stemme sin plads på skærmen, når stemmerne optælles og Danmark følger med i spænding. Skal fravalget af de etablerede partier for alvor gøre en forskel, skal det kunne ses og mærkes, hver eneste gang Folketinget samles — ikke kun, i bedste fald, til et valg hvert fjerde år. Det er derfor, De Blanke insisterer på fysisk tilstedeværelse i salen, hvis vælgerne giver os mandat til det, fremfor blot at nøjes med et tal i en opgørelse. En synlig påmindelse om rigtig mange stemmers forventning til forandring.

Mistillid som én blandt flere årsager

Et repræsentativt demokrati forudsætter, at borgerne grundlæggende stoler på, at deres folkevalgte forvalter mandatet ordentligt. Når den tillid af den ene eller årsag svækkes, har vælgerne ret til at sige det højt uden at miste deres stemmeret. Men mistillid er ikke den eneste grund til, at nogen stemmer blankt, og De Blanke tilstræber ikke udelukkende at fremstå som et tillidsbarometer. Uanset hvad den enkelte vælgers begrundelse for den blanke stemme er, mener vi, at stemmen fortjener reel værdi.

Neutralitet

De Blanke tager ikke stilling i traditionel forstand. Vi er hverken røde eller blå, venstre- eller højreorienterede, og vi har ingen holdning til skat, klima, sundhed eller udlændingepolitik. Vores holdning er, at den blanke stemme skal tælle, og at den skal behandles med samme respekt som enhver anden stemme. Det er ikke en svaghed — det er selve pointen. De Blanke er ikke blot endnu et parti blandt mange.

UDFORDRINGER OG MULIGHEDER

Hvorfor stemmer man blankt?

Der findes ikke én forklaring, der dækker alle, der vælger at stemme blankt. Årsagerne er lige så forskellige som vælgerne selv, og De Blanke lægger sig bevidst ikke fast på, hvilken af dem der er den rigtige.

For en stor gruppe handler det om mistillid til politikerne. Forskning i vælgeradfærd peger på manglende tillid til den politiske klasse som en af de hyppigst nævnte begrundelser. Det kan handle om:

— At politikere lover ét før et valg og gør noget andet bagefter.

— At partier skifter mening af taktiske grunde snarere end af overbevisning.

— At den offentlige debat opleves som præget af spin, personangreb og tomme slogans.

— At politikere virker mere optagede af egen karriere og genvalg end af at løse samfundets problemer.

— At skandaler og sager om manglende etik smitter af på tilliden til hele den politiske klasse.

For disse vælgere bliver den blanke stemme et budskab: „Jeg tror på demokratiet, men jeg har ikke tillid til dem, der stiller op.“

Men mistillid er langt fra den eneste grund. Andre vælgere kan stemme blankt, fordi inngen af de opstillede partier dækker den kombination af holdninger, de selv har. Nogle ønsker først og fremmest at vise, at de tager deres demokratiske pligt alvorligt ved at møde op, uden at ville give deres opbakning til et parti, de ikke fuldt ud står inde for. Andre vil markere en bestemt sag uden dermed at tilslutte sig et helt partiprogram, og nogle mener formentlig simpelthen ikke, at nogen af de opstillede kandidater er de rette til opgaven.

Fælles for alle disse vælgere er, at de har taget sig tid til at møde op og forholde sig aktivt til valget. En blank stemme er, uanset begrundelsen, en mere nuanceret handling end slet ikke at stemme. De Blankes opgave er ikke at afgøre, hvilken årsag der er den rigtige — det er at sikre, at stemmen tæller og har en vedblivende klang, uanset hvilken den er.

Vores løsning: en gyldig blank stemme

De Blankes egentlige mål er en fysisk, blank stemme i Folketingssalen — ikke blot en ændret opgørelsesmetode på en valgnat. Det opnår vi ved selv at stille op til valg og lade vores mandater forblive tavse ved enhver afstemning. Denne fysiske tilstedeværelse er et vedvarende mål, som vi arbejder for, så

længe partiets medlemmer vurderer, at der er behov for den, jævnfør afsnittet om selvopløsning og fornyet mandat.

Sideløbende arbejder De Blanke for en ændring af valgloven, så en bevidst blank stemme kan afgives som en gyldig stemme — for eksempel ved at vælgeren sætter kryds i et selvstændigt felt på stemmesedlen i stedet for at aflevere den blank. En sådan stemme skal:

— Tælle som en gyldig stemme på lige fod med stemmer afgivet til de øvrige partier.

— Fremgå tydeligt af exit polls og officielle resultatopgørelser.

— Udløse mandater, der besættes af fysiske repræsentanter i Folketingssalen — ikke blot registreres som endnu et tal i en opgørelse.

En ændret lov er derfor ikke et mål i sig selv, og den gør ikke De Blankes tilstedeværelse overflødig. Selv med en gyldig blank stemme i loven kan der fortsat være brug for repræsentanter, der fysisk indtager pladserne og holder fravalget synligt mellem valgene. De Blanke stiller selv op til valg under de nuværende regler og opfordrer vælgere, der ønsker at markere et bevidst fravalg af de øvrige partier — uanset den bagvedliggende årsag — til at stemme på os fremfor at aflevere en ugyldig stemmeseddel. På den måde bliver fravalget synligt allerede nu, og de vælgere, det handler om, får en stemme, der reelt tæller med.

De Blanke i Folketinget — den tavse stemme

Opnår De Blanke mandater i Folketinget, vil partiet ikke indtage holdninger til nogen af de sager, love eller forslag, der behandles i salen. Ved enhver afstemning — uanset emne og format — vil vores folketingsmedlemmer stemme blankt eller undlade at stemme, hvor forretningsordenen ikke giver mulighed for en blank stemme.

Det betyder, at der gennem en hel valgperiode vil sidde folkevalgte i salen, hvis pladser forbliver tavse ved hver eneste afstemning. Den tavshed er ikke passivitet. Den er et vedholdende og synligt signal om, at en betydelig del af de danske vælgere ikke oplever sig repræsenteret af nogen af de øvrige partier.

De Blankes folketingsmedlemmer vil i øvrigt deltage almindeligt i den parlamentariske hverdag — spørgetid, debatter og udvalgsarbejde — for at forklare partiets baggrund for repræsentation, uden at partiet af den grund tager stilling i nogen sag.

„Tavse pladser i Folketinget er ikke fravær af politik. De er selve budskabet.“

Hvorfor pladserne skal være fysiske

Er det nødvendigt at besætte konkrete pladser i Folketinget? Ville det ikke være nok, at antallet af blanke stemmer blev opgjort korrekt og offentliggjort? Vi mener i udgangspunktet nej. Et valgresultat er et øjebliksbillede, der fylder mediebilledet i nogle dage og herefter fortager sig. En fysisk, besat plads i salen er derimod til stede ved hver eneste samling, hver eneste afstemning og hvert eneste år i en hel valgperiode. Den kan ikke rationaliseres væk, nedtones eller drukne i den næste nyhedscyklus, sådan som et tal ofte kan.

Det er denne vedholdenhed, der gør den reelle forskel. Når blanke stemmer har fysiske repræsentanter, der dagligt færdes i Folketinget, deltager i samråd og stiller op i pressen, bliver fravalget en del af den politiske hverdag i fire år ad gangen — ikke en historisk fodnote fra en valgnat. Det holder de øvrige partier og politikere skarpere, fordi de hver dag ved, at der sidder nogen i salen, ægte mennesker som minder om, at en del af befolkningen endnu ikke er overbevist. Et tal kan man glemme mellem valgene. En besat plads kan man ikke.

Blankt ved regeringsdannelse og finanslove

Et oplagt spørgsmål er, om et parti, der aldrig stemmer for eller imod noget, kan skabe et problem for et land, der skal kunne dannes regering og vedtages finanslove i. Svaret er nej, og forklaringen ligger i selve den danske forfatningstradition.

Danmark praktiserer det, der kaldes negativ parlamentarisme. En regering skal ikke have et flertal for sig for at kunne sidde; den skal blot ikke have et flertal aktivt imod sig. At stemme blankt eller undlade at stemme er dermed ikke det samme som at blokere eller vælte en regering — det er en neutral handling, som hverken tæller for eller imod. De Blanke kan derfor forblive tro mod vores princip om aldrig at tage stilling, uden at det spænder ben for, at Danmark kan regeres.

Ved finanslove og andre afgørende afstemninger vil De Blankes mandater på samme måde forblive blanke. Det betyder, at de øvrige partier fortsat skal finde reelle flertal med hinanden — præcis som i dag. Vores mandater fjerner ingen muligheder for de øvrige partier; de tilføjer blot et antal pladser, som ikke kan lægges til nogen side af en given sag. Det er signalværdi som har tyngde i virkeligheden.

Selvopløsning og fornyet mandat

De Blankes berettigelse hænger sammen med, at der fortsat findes en betydelig gruppe vælgere, som bevidst fravælger de opstillede partier — uanset om det skyldes mistillid, manglende repræsentation eller noget helt tredje. Så længe det er tilfældet, mener vi, at fysisk og vedholdende tilstedeværelse i Folketinget gør en forskel, og partiet stiller op med det for øje.

Vi ønsker samtidig ikke at blive endnu en institution, der forsvarer sin egen plads for dens egen skyld. Derfor har vi indbygget en mekanisme, hvor partiets medlemmer forud for hvert efterfølgende folketingsvalg stemmer internt om partiets fortsættelse, hvor der kan stemmes for, imod eller blankt.. Medlemmerne tager selv stilling ud fra deres vurdering af, om de bagvedliggende grunde til, at vælgere stemmer blankt — hvad enten de er tillidsrelaterede eller af anden art — fortsat gør sig gældende i tilstrækkeligt omfang.

Stemmer et flertal af medlemmerne imod partiets fortsættelse, eller stemmer et flertal blankt — det vil sige, at de ikke kan pege på en klar begrundelse for at fortsætte — opløses partiet. Det skal ikke forstås som partiets egentlige mål, men som en indbygget garanti mod, at De Blanke nogensinde udvikler sig til en magt- eller mandatbevarende størrelse. Vi stiller op og bliver siddende, så længe der er brug for os — og ikke længere end det.

Hvad De Blanke er — og ikke er

For at undgå misforståelser er det vigtigt for os at være tydelige om, hvad vores projekt ikke handler om:

— Vi er ikke imod demokratiet. Vi stiller op til valg, netop fordi vi tror på det.

— Vi opfordrer aldrig nogen til at blive hjemme på valgdagen. Fremmøde er kernen i vores projekt, ikke fravær.

— Vi er ikke et skjult protestparti med en sagspolitik i baglommen. Som parti har vi bevidst ingen holdning til skat, klima, sundhed, udlændinge eller andre områder indenfor politik.

— Vi søger ikke regeringsmagt eller ministerposter. Vores eneste ambition med et mandat er at give blanke stemmer en fysisk og synlig plads på den baggrund dette partiprogram beskriver.

— Vi er hverken røde eller blå og kan ikke placeres på en politisk højre-venstre-skala, fordi vi ikke har en økonomisk eller i den forstand, værdipolitisk dagsorden.

DE BLANKES ORGANISATION

Et parti uden sagspolitik rejser naturligt spørgsmål om, hvordan det i praksis er organiseret, og hvordan det finansierer sit arbejde. De følgende afsnit besvarer det, uden at det ændrer på partiets neutralitet.

Én samlet landsforening

De Blanke er organiseret som én samlet, landsdækkende forening — ikke som en sammenslutning af lokale eller regionale afdelinger. Der findes ingen lokalforeninger, kredsforeninger eller storkredsorganisationer: alle medlemmer er direkte medlemmer af landsforeningen, uanset hvor i landet de bor.

Partiets øverste myndighed er landsmødet, hvor alle medlemmer kan deltage, stemme og stille forslag. Mellem landsmøderne varetages både den politiske og den praktiske ledelse af én samlet landsledelse. Denne enkle struktur afspejler, at De Blanke ikke skal forvalte lokalpolitik eller regionale mærkesager — kun det ene formål, partiet er stiftet om.

Medlemskab og opstilling af kandidater

Alle, der kan tilslutte sig De Blankes formål — at en bevidst blank stemme skal anerkendes, synliggøres og tillægges reel betydning — kan blive medlem, uanset hvilke øvrige politiske holdninger de måtte have på andre områder. Medlemskab forpligter ikke til enighed om andet end dette ene formål, og det er netop denne brede kreds af medlemmer, på tværs af det politiske spektrum, der giver partiet sin legitimitet.

De Blanke opstiller alene kandidater til Folketinget. Landsledelsen godkender partiets kandidater og lægger i den forbindelse vægt på kandidatens forståelse af partiets formål, troværdighed og villighed til at respektere partiets politiske afgrænsning. Det eneste krav ud over almindelig valgbarhed er en underskrevet kandidaterklæring, hvor kandidaten forpligter sig til partiets to grundprincipper: ingen sagspolitisk stillingtagen og blank stemmeafgivelse ved alle afstemninger.

Et folketingsmandat tilhører grundlovsmæssigt den enkelte folkevalgte og kan hverken tilbagekaldes eller kræves afleveret af partiet. Hvis en repræsentant alligevel og vedvarende bryder sin forpligtelse, kan De Blanke trække sin politiske og organisatoriske opbakning tilbage eller ekskludere personen som medlem — men det ændrer ikke ved, at mandatet forbliver personens eget.

Finansiering

Et parti uden sagspolitik kan ikke — og skal ikke — finansieres af interesseorganisationer, brancheforeninger eller donorer, der ønsker indflydelse på konkrete beslutninger. Det ville underminere selve vores princip, og en donation, der er betinget af politisk indflydelse eller andre modydelser, afvises. De Blanke finansieres i stedet af medlemskontingenter, private donationer med et loft pr. giver samt den offentlige partistøtte, som danske partier modtager i forhold til deres stemmetal. Denne model er bevidst valgt, fordi den ikke forudsætter, at nogen bakker os op af andre grunde end selve vores formål.

FÆLLES OM AT BLIVE SET

De Blanke er ikke stiftet i vrede over demokratiet, men i respekt for det. Vi tror på, at et system, der er stærkt nok til at rumme og synliggøre kritik af sig selv, er stærkere end et system, der lader den kritik forsvinde i en statistik, ingen læser.

Vores mål er ikke magt. Vores mål er, at ingen vælger, der møder op til et valg med et ærligt standpunkt, skal opleve, at deres stemme ikke tæller — uanset om standpunktet er et kryds ved et parti eller et bevidst fravalg af dem alle, og uanset hvad begrundelsen for det fravalg måtte være.

Lykkes vi, vil resultatet være, at Folketinget for første gang har en fysisk og vedholdende repræsentation af de vælgere, der ikke føler sig repræsenteret af nogen andre — en stemme, der er der og tavst siger sit budskab højt, hver gang salen samles, ikke kun på valgnatten. Skulle antallet af blanke stemmer en dag falde til et niveau, hvor vores egne medlemmer vurderer, at behovet ikke længere er der, har vi selv bygget vejen ud af projektet. Det vil i så fald være et godt tegn — men det er en mulig konsekvens af vores arbejde, ikke selve formålet med det.

Vores formål er og bliver: at ingen stemme skal forsvinde i tavshed.

DE BLANKE

Alle stemmer har lige ret!